

פרשת כי תצא

ולא תחבול בגד אלמנה. וזכרת כי עבד היית במצרים ויפדך ה' וגו'. כי תבצור כרמך לא תעולל וגו'. וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים (כד, יז-כב)

שינוי הלשון מצריך ביאור, מדוע ב"לא תחבול" כתוב "במצרים", ואילו ב"לא תעולל" נאמר "בארץ מצרים".

ועוד מדוע ב"לא תחבול" נאמר שיש לזכור גם את ענין ויפדך, ואילו בלא תעולל לא נאמר כן.

והנראה שהנה כתב בעל הטורים בטעם הדין "לא תחבול בגד אלמנה", 'שתזכור שהיית עבד ונתתי לך חן בעיני מצרים והשאלו לך כלי כסף וכלי זהב ושמלות, על כן אני מצווך לא לחבול', ולפי זה מבואר, שמה שכתוב כי עבד היית במצרים הכוונה למצריים עצמם, ומובן א"כ שאין לזה ענין לארץ, אולם לגבי לא תעולל נראה שמדובר דוקא על ארץ מצרים, וכמו שביאר הספורנו בטעם המצוה שאף אתם הוצרכתם לעוללות הגדלות בארץ מצרים מחמת עניותכם שם, ועל כן טוב נכתב בפסוק, ארץ מצרים.

ולפ"ז נראה שמבואר נכון גם שינוי הלשון השני בעניין 'ויפדך', לגבי לא תחבול בגד אלמנה, שזה מדובר ביחס ל'דבר נא וכו' וישאלו וכו' ושמלות', א"כ מדובר על שעת פדייתם, לכן מובן שכתוב בפסוק '&ויפדך', אולם גבי לא תעולל ההדגשה היא לזכור את העבדות במצרים, שאז גם אתם הוצרכתם לעוללות, ועל כן אין זה ענין לשעת הפדיון, ודו"ק.

מקור: יחלק שלל